СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D1 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит і оподаткування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Кафедра іноземних мов
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	2
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Діденко Наталія Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/didenko-nataliya-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: NDidenko@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань зі шкільного курсу «Українська мова».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг:	Денна форма навчання					
	4	120	4	56	60	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	4	2	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Українська мова (за професійним спрямуванням)»** є обов'язковою компонентою навчального плану. **Мета вивчення навчальної дисципліни:** формування комунікативної компетенції у сферах ситуативного та професійного спілкування, що передбачає комплексну реалізацію практичної, розвиваючої, загальноосвітньої та виховної цілей; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвиткові креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір

	комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників, складання ділових паперів. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
Програмні результати навчання	ПРН16.Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПРН20.Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування.** Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Тема 2. Основи культури української мови. Тема 3. Стилі сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні. Тема 4. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Тема 5. Документація з кадрово-контрактних питань. **Змістовий модуль 2. Професійна, наукова комунікація як складові фахової діяльності.** Тема 6. Довідково-інформаційні документи. Тема 7. Етикет службового листування. Тема 8. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Культура усного фахового спілкування. Тема 9. Риторика і мистецтво презентацій. Форми колективного обговорення професійних проблем. Тема 10. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.
Методи навчання	*словесні* (розповідь, пояснення, лекція, консультація); *наочні* (демонстрація, ілюстрація); *практичні* (практична робота, тестування, ситуаційні завдання, виконання творчих проєктів); за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний; за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький; за рівнем інноваційності: ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання

Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. ДСТУ 4163:2020 Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. Вид. оф. (Чин. від 2021.09.01). Київ. : Держспоживстандарт, 2020. 37 с. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0144774-20#Text
2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: https://library.snu.edu.ua/2017/dstu_8302 2015_z_vnesenimi_popravkami. pdf
3. Діденко Н.М Актуальні підходи до викладання української мови професійного спрямування у закладах вищої освіти в умовах війни // Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, «Інформаційно-аналітичне агентство», 2024. С. 465 – 468. URL: http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Conference_NASOA_Ukr_2024.pdf
4. Діденко Н. М. Основні аспекти формування комунікативної компетенції у здобувачів вищої освіти у процесі вивчення української мови професійного спрямування // European congress of

scientific discovery. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2025. Pp. 21-27. URL: https://sci-conf.com.ua/v-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-congress-of-scientific-discovery-28-30-04-2025-madrid-ispaniya-arhiv/
5. Діденко Н.М. Особливості формування лексичної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання. Перспективи та інновації науки. 2022. № 9 (14). С. 127 – 138 URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6730
6. Діденко Н.М. Формування риторичної компетентності майбутнього фахівця в умовах дистанційної освіти. Перспективи та інновації науки. 2022. № 10 (15) № С. 121 – 132 URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6731
7. Літвінова І.М., Бутко Книга НМТ. Українська мова. Повний курс підготовки. Видавництво «Ранок», 2026. 120 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістові модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	виконання практичних завдань та тестування	
		Від 1 до 3 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних	-
ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота № 1	Максимальна кількість – 35 балів
	Контрольна робота № 2	Максимальна оцінка – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання з письмової та усної професійної комунікації державною мовою, розв'язок ситуаційних завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, завдання для закріплення лексико-граматичних навичок в усному та письмовому мовленні, проведення дискусій з основних проблем, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 3 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2-3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань. Виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів

			до тлумачення мовних фактів і закономірностей.
	82-89	B	Здобувач вищої освіти достатньо володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, виявляють ознайомлення з додатковою літературою на фрагментарному рівні; демонструє широку лінгвістичну компетенцію. Виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, але не виявляють ознайомлення з додатковою літературою; демонструє широку лінгвістичну компетенцію, але не завжди її достатньо для пояснення причинно-наслідкових зв'язків у мовній системі. Виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища, припускаючись поодиноких помилок.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи. Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні є значні недоліки.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має поверховий та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; відтворює відповідь на запитання неповно, непослідовно; не володіє офіційно-діловою та фаховою термінологією; не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи. Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається значних мовленнєвих помилок.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти слабко володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади. Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти не володіє теоретичним матеріалом: не

			володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади. Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає значні помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; робить значні помилки у визначенні категоріальних властивостей. Обов’язкове повторне вивчення дисципліни.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов. Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.